

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 3/2002 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om upphävande av 12 § 2 mom. lagen om samman- komster

Till grundlagsutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 6 februari 2002 en proposition med förslag till lag om upphävande av 12 § 2 mom. lagen om sammankomster (RP 249/2001 rd) till grundlagsutskottet för beredning och bestämde samtidigt att förvaltningsutskottet skall lämna utlåtande om ärendet till grundlagsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Janne Kerkelä, inrikesministeriet
- t.f. jurist Ulla Suotunen, Kyrkostyrelsen
- t.f. lagfarne ecklesiastikrådet Paavo Perola, kyrkostyrelsen för Finlands ortodoxa kyrkosamfund

- överkommissarie Pentti Pöyry, polisinrättningen i Helsingfors härad
- ordförande Tarja Piironen och verkställande direktör Raija Nurmio, Finlands Biografförbund — SEOL r.f.

Dessutom har utskottet fått skriftliga utlåtanden från

- undervisningsministeriet
- justitieministeriet
- Kansallinen Kulttuuriliitto
- Poliisi-, ulosotto-, syyttäjä- ja maistraattilakimiesten eduntavalontajärjestö PUSH ry
- Poliisin lääninjohdon viranhaltijat ry
- Suomen Huvijärjestäjien Keskusliitto
- Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry
- Suomen Teatteriliitto — Finlands Teaterförbund r.f.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att bestämmelsen om det s.k. nöjesförbudet upphävs i lagen om sammankomster. Bestämmelsen har inneburit att det har krävts tillstånd av polisen för att arrangera offentliga tillställningar, till exempel bio- och teaterföreställningar och konstutställningar under vissa kyrkliga helger. I propositionen förtydligas bestämmelserna om offentliga tillställning-

ar. Samtidigt får medborgarna mer jämlika möjligheter att delta i offentliga tillställningar oberoende av ort.

Propositionen syftar till att ge de näringsidkare som arrangerar offentliga tillställningar lika bra villkor som andra näringsidkare, eftersom till exempel restaurangernas öppettider eller

normala programutbud inte har begränsats med stöd av bestämmelsen om nöjesförbud.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Regeringen föreslår att bestämmelsen om så kallat nöjesförbud i lagen om sammankomster (530/1999) upphävs. Bestämmelsen förbjuder offentliga tillställningar under tre kyrkliga högtider, om inte arrangören har tillstånd av polisen. I själva verket har tillståndsförfarandet bara tillämpats på tillställningar på påsken. Årligen har 100—120 tillstånd beviljats för framför allt biograftillställningar på påsken. Ansökningar har bara avvisats i undantagsfall och då har det mestadels varit fråga om filmer med alltför starka våldsinslag. I några fall har arrangören varit tvungen att ta bort osedliga programinslag. Som regeringen säger är det möjligt att tillståndsförfarandet i sig har inverkat på programutbudet. I detta sammanhang bör det framhållas som ett missförhållande att tillståndsförfarandet i den gällande alkohollagen (1143/1994) åtminstone än så länge tillåter att restauranger under nöjesförbudstiden ordnar programföreställningar som kan betrakts som osedliga.

Inrikesministeriets anvisningar för tillstånd enligt 12 § 2 mom. lagen om sammankomster har varit lämpliga, och tillstånden har följt mycket likartade regler. Om man ser till medborgarnas rättigheter och näringsfriheten finns det ingenting som hindrar att den gällande regeln kvarstår, anser utskottet.

Drygt 85 procent av Finlands befolkning hör till någon av de kristna kyrkorna eller samfundet. Den kristna kyrkan har den uppfattningen att merparten av befolkningen fortfarande vill och känner för att de tre kyrkliga högtiderna skyddas mot offentliga tillställningar. Det handlar om den kristna kyrkans viktigaste högtider.

Folkkulturen i Finland är fast förankrad i den kristna tron och dess grundläggande värderingar. Det finns ingenting som talar för att denna djupt rotade konstellation måste splittras. Utskottet vill också rent allmänt peka på att de värderingar som skyddar vårt samhälle håller på att brytas ned och att otryggheten ökar.

På grundval av det ovanstående och med hänvisning till att lagbestämmelsen är relativt ny föreslår utskottet att lagförslaget avböjs. Samtidigt föreslår förvaltningsutskottet att grundlagsutskottet i sitt betänkande tar in ett uttalande med önskemålet att restaurangerna framöver inte skall ha programföreställningar med osedliga inslag under de helger som berörs av lagrummet.

Utlåtande

Förvaltningsutskottet anför som sitt utlåtande

att lagförslaget i propositionen bör forkastas.

Helsingfors den 2 april 2002

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Matti Väistö /cent
vordf. Pertti Turtiainen /vänst
medl. Nils-Anders Granvik /sv
Rakel Hiltunen /sd
Valto Koski /sd
Esko Kurvinen /saml
Lauri Kähkönen /sd
Kari Kärkkäinen /kd
Paula Lehtomäki /cent

Pekka Nousiainen /cent
Kirsi Ojansuu /gröna
Heli Paasio /sd
Aulis Ranta-Muotio /cent
Pekka Ravi /saml
Petri Salo /saml
Arto Seppälä /sd
Marja Tiura /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Ossi Lantto.

AVVIKANDE MENING

Motivering

Regeringen föreslår att bestämmelsen om så kallat nöjesförbud i 12 § 2 mom. lagen om sammankomster skall upphävas. Med stöd av bestämmelsen har det krävts tillstånd av polisen för att ordna offentliga tillställningar, till exempel bio- och teaterföreställningar och konstutställningar, under vissa kyrkliga helger.

Rättsreglerna om offentliga tillställningar blir tydligare om bestämmelsen upphävs. Samtidigt får medborgarna bättre möjligheter att på lika villkor delta i offentliga tillställningar oberoende av ort.

De grundläggande rättigheterna i grundlagen, till exempel yttrandefriheten och föreningsfriheten och näringsfriheten, kräver att alla näringsidkare behandlas lika. Propositionen syftar dessutom till att ge dem som arrangerar offentliga tillställningar lika bra villkor som andra näringsidkare, eftersom till exempel restaurangernas

öppettider och normala programutbud inte har begränsats med stöd av bestämmelsen om nöjesförbud.

Ett annat syfte med förslaget är att tillståndsförfarandet för näringsidkare bantas ner. Det är både arbetsamt och kostsamt för arrangörerna att varje år tvingas anhänga om tillstånd, inte minst för att tillstånd så gott som alltid beviljas. Förbudet kan sägas vara av liten betydelse med avseende på dess målsättning.

Med hänvisning till bl.a. dessa skäl föreslår regeringen att det så kallade nöjesförbudet i 12 § 2 mom. lagen om sammankomster upphävs.

Ståndpunkt

På grundval av det ovanstående föreslår vi

att utskottet bör tillstyrka propositionen utan ändringar.

Helsingfors den 2 april 2002

Valto Koski /sd
Rakel Hiltunen /sd
Heli Paasio /sd

Arto Seppälä /sd
Pertti Turtiainen /vänst
Kirsi Ojansuu /gröna